

Waterkwaliteit en visbestand in het Antitankgracht-kanaal anno 2021

■ Tekst: Marc Verbeiren ■ Tabel: Informatie Vlaanderen

INLEIDING

De Antitankgracht, gelegen in de provincie Antwerpen, is een minder bekende maar niettemin vrij lange waterloop. Langs deze waterloop liggen onder meer de gemeenten Massenhoven, Oelegem, Schilde, Sint-Job-in-'t-Goor, Maria-Ter-Heide en Stabroek.

WATERKWALITEIT

a) Huidige toestand

De Antitankgracht bestaat uit 2 lokale waterlichamen van 1e orde, namelijk Noord en Zuid. Het meest recente jaar waarvoor alle meetgegevens volledig afgewerkt en beschikbaar zijn, is 2019. Ter vergelijking werden de gegevens van 2015 gebruikt. De fysisch-chemische kwaliteit (als samenvatting van 5 gidsparemeters: totaal stikstof, totaal fosfor, geleidbaarheid, zuurstof en pH) van de Antitankgracht Noord is "matig" zowel in 2015 als in 2019. Antitankgracht Zuid is geëvolueerd van "matig" in 2015 naar "ontoereikend" in 2019.

De totale biologische waterkwaliteit van de Antitankgracht Noord is in beide jaren onveranderd "matig". Voor de Antitankgracht Zuid is dit geëvolueerd van "slecht" in 2015 naar "matig" in 2019.

b) Toekomstperspectieven

De Antitankgracht is ingedeeld als een lokaal waterlichaam van 1ste orde. Voor deze lokale waterlichamen van 1ste orde zijn er geen expliciete doelstellingen gesteld in het ontwerp stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 zoals dat wel het geval is voor de Vlaamse oppervlaktewaterlichamen.

De minister benadrukt, net zoals zij dat reeds eerder deed in antwoorden op verschillende mondelinge parlementaire vragen - in zowel de plenaire vergadering als tijdens de vergaderingen van de commissie Leefmilieu - en verschillende gelijkaardige schriftelijke vragen, dat dit momenteel een ontwerpplan betreft dat nog gefinaliseerd zal worden.

De minister zegt ook dat het beheer door VMM van de Antitankgracht als watervoerende gracht essentieel is. Daarom werden aan een aantal bunkers bypassen aangebracht om niet enkel afhankelijk te zijn van de regeling van de schuiven in de sluisbunkers en werden deze schuiven bovendien hersteld. Hierdoor kan het systeem beter gereguleerd worden. VMM beheert de Antitankgracht gericht op de ontwikkeling van een typische waterplantenvegetatie, onderwaterfauna en otter (actie 4B_I_0033 uit het maatregelenprogramma).

AFVISSINGEN

a) De laatste bemonsteringen van de Antitankgracht dateren van 2019-2020. De op basis van de vangsten geraamde aantallen en gewichten per 100 m van elke soort worden per staalnamepunt weergegeven in de tabel hieronder. De vangstaantallen per 100 m op de drie locaties zijn heel vergelijkbaar. Men viste 9 soorten waaronder de beschermde kleine modderkruiper. Baars en snoek worden het meest gevangen. De vissamenstelling wijst op een matige kwaliteit.

b) De vorige bemonsteringen dateren van 2013-2014. Er werden toen 6 soorten gevangen, de vangstaantallen waren zeer vergelijkbaar.

c) Er werden geen speciale vissoorten aangetroffen.

Bijlage 1: Effectieve vangst per soort en per staalnamepunt op de Antitankgracht in 2019-2020 uitgedrukt in CPUE (in G/100 m en N/100 m met G=gewicht in g en N=aantal)

Staalnummer		baars	blankvoorn	brasaal	kl. modderkruiper	kolle	paling	reiovoorn	snoek	reut	Totaal
Antitankgracht, Ranset	G/100m	217,5	37,15				309,05		400,7		1172,4
Fort Oelegem (2019)	N/100m	22	1				4		1,5		28,5
Antitankgracht, Brasschaat	G/100m	30,35	226,6		6,35	9,3	147,95	12,3	24,55	86,05	545,05
t.h.v. stuw. Hof ter Milt (2020)	N/100m	3	9		0,5	0,5	0,5	0,5	4,5	1,5	20
Antitankgracht, Kapellen	G/100m	14,9	188,45	1,8				1,05	114,7	2,1	323
thv Heidestraat-Zuid en Venuslei (2020)	N/100m	1	9	0,5				0,5	11,5	0,5	23

BRON: schriftelijke parlementaire vraag gesteld door Vlaams volksvertegenwoordiger mevrouw Gwenny DE VROE in het Vlaams Parlement ; zie : vraag gesteld aan de minister van Omgeving (Milieu) Zuhail DEMIR; Bulletin van Vragen en Antwoorden, Vlaams Parlement, zitting 2020-2021, vraag nr. 894 van 20 april 2021.